

Η ανοσιακή απάντηση έναντι του SARS-CoV-2

Οι Marina Pollan και συνεργάτες σε πρόσφατη δημοσίευσή τους στο έγκριτο επιστημονικό περιοδικό The Lancet (M. Pollan et al. Prevalence of SARS-CoV-2 in Spain (ENE-COVID): a nationwide, population-based seroepidemiological study. July 06, 2020. DOI: [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(20\)31483-5](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)31483-5)) παρουσιάζουν τα αποτελέσματα μελέτης ανίχνευσης αντισωμάτων στον ισπανικό πληθυσμό. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Ιωάννης Ντάνας**, **Μαρία Γαβριατοπούλου** και **Θάνος Δημόπουλος**, Καθηγητής Θεραπευτικής και Πρύτανης ΕΚΠΑ, συνοψίζουν τα ευρήματα αυτής της μελέτης. Η Ισπανία είναι μια από τις ευρωπαϊκές χώρες που πλήττονται περισσότερο από την πανδημία COVID-19. Οι ορολογικές μελέτες, δηλαδή οι μελέτες ανίχνευσης αντισωμάτων, αποτελούν ένα πολύτιμο εργαλείο για την εκτίμηση της έκτασης της επιδημίας, δεδομένης και της ύπαρξης ασυμπτωματικών περιπτώσεων που λανθάνουν της διάγνωσης. Η συγκεκριμένη μελέτη βασίστηκε στον ισπανικό πληθυσμό σε εθνικό επίπεδο. 35883 νοικοκυριά επιλέχθηκαν με τυχαία δειγματοληψία ανά επαρχία και δήμο. Από τις 27 Απριλίου έως τις 11 Μαΐου 2020, 61075 συμμετέχοντες (75 % των ατόμων με τα οποία είχαν έρθει σε επαφή οι ερευνητές) απάντησαν σε ένα ερωτηματολόγιο σχετικά με το ατομικό ιστορικό συμπτωμάτων που είναι συμβατά με λοίμωξη COVID-19 καθώς και τους σχετικούς παράγοντες κινδύνου, και ακολούθως υπεβλήθησαν σε έλεγχο αντισωμάτων έναντι του SARS-CoV-2. Ο επιπολασμός της ορομετατροπής ήταν συνολικά μόλις 5 %, ενώ δεν εντοπίστηκαν σημαντικές διαφορές ως προς το φύλο. IgG αντισώματα έναντι του SARS-CoV-2 εντοπίστηκαν σε ακόμα μικρότερη συχνότητα (<3.1%) σε παιδιά ηλικίας κάτω των 10 ετών. Επιπλέον, ενδιαφέρον παρουσιάζει η σημαντική γεωγραφική μεταβλητότητα, καθώς παρατηρήθηκε υψηλότερος επιπολασμός ορομετατροπής σε περιοχές γύρω από τη Μαδρίτη (> 10%) και χαμηλότερος στις παράκτιες περιοχές (<3%). Η συχνότητα ανίχνευσης αντισωμάτων μεταξύ 195 συμμετεχόντων με θετική PCR έναντι του SARS-CoV-2 περισσότερες από 14 ημέρες πριν από τον έλεγχο αντισωμάτων κυμάνθηκε από 87.6% έως 91.8%. Ανάμεσα σε 7273 άτομα με παρουσία ανοσμίας ή τουλάχιστον τριών συμπτωμάτων,

ο επιπολασμός κυμάνθηκε από 15.3% έως 19.3%. Περίπου το ένα τρίτο (21.9% έως 35.8%) των οροθετικών συμμετεχόντων ήταν ασυμπτωματικοί. Συμπερασματικά, στην πλειονότητα αντιπροσωπευτικού δείγματος του ισπανικού πληθυσμού δεν παρατηρήθηκαν IgG αντισώματα έναντι του νέου κορωνοϊού SARS-CoV-2, ακόμα και σε περιοχές με αυξημένο αριθμό επιβεβαιωμένων κρουσμάτων. Βέβαια, σημαντικό ποσοστό των ανθρώπων με επιβεβαιωμένη λοίμωξη COVID-19 είχαν ανιχνεύσιμα αντισώματα, ενώ τουλάχιστον το ένα τρίτο των λοιμώξεων που προσδιορίστηκαν με βάση την παρουσία αντισωμάτων ήταν ασυμπτωματικές. **Αυτά τα αποτελέσματα μας απομακρύνουν από τη θεωρία της επίτευξης ανοσίας αγέλης και υπογραμμίζουν την ανάγκη διατήρησης των προληπτικών μέτρων δημόσιας υγείας και σχετικής κοινωνικής αποστασιοποίησης ώστε να αποφευχθούν νέα επιδημικά κύματα.**